

Előfizetési díjak:
egész évre 4 frt, fél évre 2 frt; közszéki jegyzőknek és tanítóknak egész évre 3 frt.
Magán hirdetések díja:
Háromszor hasábozott garmond sorért 5 kr; bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr.
Hivatalos hirdetések díja:
Egyszeri közlésért tekintet nélkül a szöveg nagyságára, bélyegdíjjal, nyugtá-bélyeggel és támlappal együtt 3 frt.
Nyitlér soronként 30 kr.
többszöri hirdetésnél kedvezmények nyújthatnak.

SZILÁGY-SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden csütörtökön.

A lap szellemi részét illető levelek a szerkesztőséghez, pénz küldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz címezendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Bérmentetlen levelek csak ismert köztől fogadtatnak el.

Építsünk iskolát.

Mióta az italmérési jog kártalanítási tárgyalások több-kevesebb vajadások után lezajlottak, a vidéki lapok csaknem kivétel nélkül vita tárgyává tették azt, hogy mire fordítsák vidéki városaink a nekik jutó kártalanítási összegeket.

Szathmár vármegye közönségének nagy része — habár eddig még nem törvényes többsége is — egy városi takarékpénztár alapítására, Nagy-Várad állandó színház építésére, s a szegényügy rendezésére akarja a kártalanítások tekintélyes részét fordítani.

Nekünk szilágy-somlyóiaknak oly sokra kellene a pénz, hogy valóban nehéz dolog elhatározni, hogy mely irányban használhatók fel úgy a 97,718 frt kártalanítási összeget, hogy azzal ne csak szükséges és hasznos beruházást tegyünk, de éppen elkerülhetlenül sürgős szükségét fedezzünk, mert oly sok nálunk a sürgős és elkerülhetlen, miszerint azok között válogatni vajmi nehéz.

De van egy, a mi a többi szükségletek közül annyira kimagaslik, hogy annak még továbbra is elhalasztása városunk jó hírnevének csak szegényére válhatik, van egy, melynek fedezéséről sürgősen gondoskodni nem csak magyar hazafiúi kötelesség, de a humanizmus követelte elmulasztatlan szoros földadat.

Ha a volt Krasznavármegye szegényes falvain áttekintünk, lehetetlen, hogy szemünkbe ne tűnjék az, hogy ma már alig akad egy-két község, melyben a kor kívánalmainak megfelelő tekintélyes, csinos külsejű elemi iskolai épületek ne emelkednének a

a szegényes, szalmás fedelű házsorok között. Még oly szét szórt szegény faluban is, mint Magyarpaták, Csizér, stb., ott emelkedik egy-egy csinos, tágas iskolai épület, s ha egy idegen városunkba jöve azt kérdeznék, melyik itt az elemi iskolai épület, szégyenkezve kellene bevallanunk, hogy Magyarpaták, a nyomorult tót telepítvény, — Csizér, az elhagyatott szegény oláh falu és a volt Krasznavármegyének csaknem minden kis községe városunkat szegyenbe hagyta, mert mindenkinek van tisztességes, vagy legalább is a legutolsó esetben olyan a milyen iskola helyisége és nekünk Szilágy-Somlyónak, — a hol állandó színház épült évtizedekkel ezelőtt, — a hol gőzfürdő hirdeti már évek óta a civilizációt, — a hol még ezelőtt 10—15 évvel is megyei székhelyről és törvényszékről s a jó Isten tudná mi mindenről nem álmodoztunk, — nekünk mindenre jutott pénz, de egy elemi iskolai épület emelésére még nem voltunk képesek kiszorítani néhány ezer forintot.

Uraim! Városi képviselő testület vezetői férfiai! Ne tűrjétek tovább a szégyent. Ott van a *regale megváltása is*. Tegyetek lépést, hogy az italmérési kártalanítás kötvényezett papirjai földszabadíttassanak s abból városunk méltóságának a magyar államiság és humanizmus céljainak megfelelő elemi iskolát mielőbb felépíthessünk.

Vármegyei élet.*)

Szilágyvármegye közigazgatási bizottsága Zilahon, 1891. évi július 13-án határozott.

*) Rendes tudósításunk ez ülésről be nem érkezvén, a közszéki bizottság ülés lefolyásáról szóló tudósítást a „Szilágy” vármegyei hivatalos lapból egész terjedelmében közöljük. Szerk.

dadi báró Wesselényi Miklós főispán elnöklése alatt tartotta havi ülését. Jelen voltak: Szikszai Lajos alispán, Török István főjegyző, Moni Gyula tisztifőügyész, Dombi Károly ár. elnök, Dr. Berger János főorvos, Kerekes József kir. tanfelügyelő, Gazda Ferenc kir. ügyész, Péchy Zsigmond kir. főmérnök, Kardos László p. ü. fogalmazó, Báró Podmanický Gyula, Biró Ferenc és Sántha Dezső. Igazoltan távol voltak: B. Wesselényi Béla, Somogyi Kálmán, Sweicer Aladár és Fodor Elek közigazd. előadó, igazolatlanul Nagy László, Lőrinczy Gy., Kiss L. és Dull László.

Az alispán június hóról külön jelentést nem terjesztvén be, miután az általa bemutatott félévi jelentésben foglalt adatokat lapunkban esetlőre már közöltük, azoknak ismétlése felesleges.

A pénzügyigazgatóság jelentése szerint az 587,502 frt 29 kr. helyesbített adótartozásból befizetett 171,974 frt 39 kr. hátralék 415,528 frt, az ez évi befizetések eredménye a múlt év hason időszakával szemben 2540 frt 05 krral kedvezőbb; a 16,722 frt 56 kr. hadmentességi díjból befolyt 3813 frt 58 kr, hátralék 12,908 frt 98 kr; fogyasztási adó 4045 frt 24 kr, illeték 2264 frt 53 kr. fizetett be. Ideiglenes adómentesség júniusban 23 ház részére 34 lakrészre engedélyeztetett.

A kir. ügyész jelenti, hogy a zilahi központi fogházból június hó folyamán kibocsátott 16 férfi, 1 nő, bent maradt 66 férfi, 4 nő; gyógykezeltetett 3 férfi, kiadatott 1574 étadag 177 frt 63 és fél kr. értékben, teljesítettek a rabok 979 nap-számot, a melyekért az állam részére 126 frt 03 kr, a munkások javára 59 frt 36 kr. fizetett; halálos ítélet nem fordult elő.

A kir. építészeti hivatal jelentése szerint a múlt évről ájtott közmunkahátralékok csekély kivétellel ledolgoztattak, nagyobb hátralék A. Balázsháza községet terheli a kavicsszállításoknál, a melyek a Szamos folyó magas vízállása miatt nem voltak eszközölhetők. A múlt évi vállalatból még hátra van a sz. cseh-hadadi uton 396 fm. kövezés és 89 m. köszállítási. (Pedig úgy tudjuk, hogy a szerződésben kikötött határidő már nagyon ré-

gen lejárt.) A folyó évre előirányzott 4882 halom fedőanyagból vállalkozó 394 halmot szállított ki s a 23 mütárgyból 7-et készített el, a hadad-szopri uton teljesített 23,270 köbméter földmunkának mintegy fele része szintén elkészült. A vicinális utakon a munkálatok megkezdettek ugyan, azonban a folytonos esőzések miatt az eredmény nagyon csekély. Az államutra kiszállított 2649 halom kavics 27,267 frt 42 kr. értékben, segéd-napszamosoknak kiadatott 252 frt 53 kr. Ugyanezen uton biztosítottak a következő munkálatok: 562 fm. biztonsági korlát 761 frt 83 kr., 3 mütárgy kijavítása 602 frt 51 kr., 4 mütárgy újból építése 4337 frt 27 kr. értékben. Az árvek által különböző utvonatokon eszközölt rongálások helyreállítván, a közlekedés fennakadást nem szenvedett.

A vármegyei főorvos jelenti, hogy június hónapban a közegészségi állapot — dacára a rendkívül rossz időjárásnak — nem volt kedvezőtlen, sőt a járványok apadtak. A gyermekek közt Szodoron és Kr. Horváthban s még pár esettel más helyeken is difteritisz, Peér, Pele, Ér-Körös és M. Csaholy községekben vérhas, Zilahon pedig hökhurut fordult elő. Járványként a kanyaró uralgott Tasnád és Sz. Csehben 62 esetben, gyógyult 42, meghalt 7, gyógykezelés alatt maradt 14 Sz. Csehben, míg Tasnádon a járvány teljesen megszűnt. Vörheny Sz. Sztkirályon 18 esettel, gyógyult 6, gyógykezelés alatt maradt 12. A vármegye sz. somlyói kórházában gyógykezeltetett 17 beteg, kibocsátott 11, meghalt 1, bent maradt 5. Zilah város kórházában kezeltetett 18, kibocsátott 7, bent maradt 11. Kiadatott a vármegye egész területén 87 látélet, ezek közt 12 súlyos sérülésekről. Orvosrendőri boncolat 4, hullaszemle 9 esetben eszközöltetett. M. Goroszlón a vízi malom kereke egy 8 éves fiút halálra zuzott; Ballán egy nő égési sebek miatt elhalt; N. Dobán egy 53 éves férfi felakasztotta magát; 2 egrespataki nő, Illésfalván 1 férfit, B. Tótfaluban 1 leányt a villám agyon sújtott, Zilahon 1 napszamos kén-savval megmérgezte magát. — Egy ve-

A „Szilágy-Somlyó” Tárcája.

Lemondás.

Büszke vágyak nem hevítnek immár
Fényes ábrándjaim sincsenek —
Előttem az út göröngyös, sivár
Megyek rajta úgy, a mint lehet.
Nem nézek már merészen az égnek
Huzom igám, napról-napra élek.

Voltak pedig aranyos álmaim,
Feletem szép, derűs volt az ég,
És kibontva merészen szárnyaim
Gondtalanul utra indulék.
Csak fel, fel — mind magasabba hágva
... Tört szárnyakkal lehulltam a sárba.

Igen, igen, édes, szép remények
A lekemet úgy elkábíták;
A szemem bármelyik tájra nézett
Böven hintve volt rajt a virág,
De egy szálát ha kezem letépe
Mennyi tövis szurt meg fájón érte.

Gazdag voltam, nekem is volt kincsem:
Ép volt testem, lelkem egyaránt —
Erős voltam akaratban, hitben
Ledönteni bármily akadályt.
Most itt vagyok — összetörve, tépve,
Éj szálla rám alig jutva délre.

És így élek napról-napra jutva
Nem kérve és nem is várva jót;
Nem törődve mi vár még az utba
Mig elshajtom a bucsu szót.
S ha ez a perc talán már ma jöne
Mindegy nekem, nem félek már tőle.

Gicrey.

Tizenhét évvel.

A kövicses uton meg-megrázkodik a szekér. Az öreg paraszt, aki a befogott jószágokat hajítja, ilyenkor mindig hátrafordul, megcsóválja deres fejét és résztvevő gyöngéd hangon kérdi:

— Nem ütötte meg magadat, Eszter?

A szekeren ágy van vetve. Három párna a fej alatt, babos takaró hosszan. A takaróból csak egy fő látszik ki: halovány arc, melyre ráhull a sötét haj, lecsukott hosszú szempillák s domboru mell lázas lüktetést elárló légzettvétele lengeti a takaró leplet.

— Nem fáj semmi, Eszter?

— Nem, apám.

Halk, száraz a szó és eltitkolt fájdalom rejt. Minek tudja az apja, hogy minden kavics, amelyen a rozgant kerekek keresztül nyikorognak, megrázza a szekeret s bele-nyilallik a szívébe? Az öreg aggódó arccal ugyan, de ismét előre fordul; nógatja a szegény, fáradt állatot a gyepőn tartja őket, ha sietni akarnának. Szinte bosszus tudna lenni arra a két kopott jószágra, hogy nem akarják eltalálni a lépést.

Hol megállnak, hol sietnek. Mintha nem tudnák: milyen utra mennek. Esztert viszik, az ő egyetlen leányát, a városba. Betegen, vérző sebbel; hát lassan kell menni... Betegen, gyógyulást keresve; hát hamar kell menni... Nem tudja, hogy menjete? ... Nem tudja a szegény Márton gazda maga sem.

Milyen ut ez, istenem. Valóságos temetés. Olyan szomorú, olyan csendes, csak a pap kellene még és az éneklő gyerekek... Nem, nem, ott még nem tartunk. Komor arccal tekint vissza szenvedő leányára.

Nem, még nem temetünk el. Meggyógyulsz a városban, édes gyöngyöm. Ujra

egészséges, szép, vidám léssz, mint eddig, mint a Korom Zsófi lakodalmán. Emlékszel, mikor a kocsiban táncoltál? Eszem azt a szépséges, halovány arcát. No, ne sirj, édesem...

Márton gazda megtörli a szemét és vigasztalja a lányát. Minden jóra fordul még. Ne sirjon... És csodálkozva látja, hogy... Eszter nem is sir. Nem sir? Eszter, Eszter ébren vagy?

Halk felelet nyugtatja meg a kétkezdőt. Ébren van. Hogy is tudna aludni, mikor égető láz gyötri szívét, lelkét, egész lényét. Hogyan pihenhetne, mikor agyát ezernyi gondolat hálózta körül és szemei előtt száz, meg száz kép jár ördög-táncot. Ébren van, de azt sem tudja: éle-e? Bár ne is élne? Mi becse így az életnek? Ó nélküle, szerető szív, odaadó gyöngédség nélkül. Mit ér az apa édes jósa, ah a fiatal szív szerelmet, nem csupán szeretetet kíván.

S ő még fiatal. Tizenhét éves. Ez a bimbófakadás ideje; a tavaszé. Mikor szerelmet lehel és szív magába a lány s forrongó vágyaktól zsong a lelke. Az apját szereti, Imrét imádtá.

Boldog volt, ha beszélt vele; repesett a lelke, ha karját dereka körül érezte. Meg mert volna esküdni rá, hogy pünkösdkor megkéri a kezét. El is ment volna hozzá szívesen. Oh, ki ne kapcsolná össze a szívét azzal, akivel egyet érez? Páros galamb élete meg sem közelíthetné az ő életüket. Egymás tenyeréről ettek volna; — paradicsom lett volna az életük.

Igy képzelte ő és a sors ketté vágta rózsás terveit. Imre játszott vele és megkérte a Lila Teréz kezét. A Lila Terézét! Ennél nagyobb csapás nem érhetne. Legnagyobb ellensége volt az a lány. Uton-utfélen gyalázta, megszólta — és épen azt veszi el Imre! Ő meg hozzá megy! Hogyne

menne! Ki nem ment volna hozzá, hiszen nincs szebb nála a megyében?!

Sötétség borul szemei elé, valahányszor erre gondol. Az a perc, mikor ezt megtudta: halálos kin volt neki. Bár ne lett volna olyan igazatott. A rozsdás fegyver jobban talált volna. Vége lenne ennek az életnek, amely már úgy sem ér semmit. Nélküle, látni őt — mással: ezt nem élheti meg.

Heves fuldoklás tör ki ajkán s az öreg Márton, aki abban reménykedett, hogy már baj nélkül érnek a városba, ijedten állította meg a lovakat.

— Istenem, mi bajod? Szólj. Kemény a fekvésed; szél ér; szomjas vagy, fáj a seb? Beszélj, angyalom, mi bánt?

Eszter nem szól semmit. Fényes szeméből könnyek patakanak, melyek fehér arcát még halványabba öntözik. Apja felfedi kissé a takarót és borzadva kiált:

— Uram isten segits.

A seb, az a gonosz seb, ott a szív mellett, ismét kinyílt. Milyen ügyetlenek is falun! Doktor nincs a harmadik szomszédban sem s neki, gyámoltalan öreg férfinak kellett bekötözni a sebet. Ha az Eszter anyja élne: hej, másképpen lenne minden. Akkor az egész eset nem történt volna meg. Nem engedte volna közel azt a gaz fiút ehez az angyali leányhoz...

— Ne bántsa őt, apám, — eseng a leány, halk szóval, — nem tehet róla.

— Nem? — Riad fel az ősz ember és könye kicsordul, — hát ki tehet? Nem ő bolondította el a fejedet mézes-mázos szóval? Csak jussan a kezembe...

— Apám, — engesztel a lány és fájdalmas sóhaj szakad fel kebeléből, míg arcán iszonyu kín tükröződött vissza.

— Igaz, mormogja az öreg, — mit szitkozodom én itt, tehetetlenül, mikor nekem a véred foly. Minden cseppért képes

szettségben gyanus kutya által megharapott zilahi 5 éves leány a budapesti Pasteur-féle intézetbe küldetett, 5 elmebeteg állott megfigyelés alatt, háromnak, mint közveszélyesnek tébolyházbá szállítása véleményeztetett; Magyarpatak és Hármaspatak községekben trachomában szenvedő szembetegségeket a m. kir. belügyminiszter által kirendelt dr. Feuer Náthániel közegészségi felügyelő június 27-én a helyszínén megvizsgálván, 23 trachoma beteg és 14 gyanusnak, 21 pedig szemhurutosnak találta. A szükséges intézkedésekre nézve a miniszteriumtól még eddig rendelet nem érkezett. — Az orvosrendőri vizsgálatok alkalmával főleg a kisebb községi felekezeti népisiskolákban — a mellett, hogy azok a tankötelesek számához viszonyítva nagyon szűkek — kellő tisztaság nem találtatott. Különösen Zsibón a leányiskolában levő padoknak emelkedő elhelyezésük miatt célszerűtlen szerkezete a tisztántartást ugyszólván lehetetlenné teszi, mert a padok kimozdíthatók nem lévén, alattuk a piszok, szemét össze van halmozva, hogy aztán milyen levegő van e teremben, mely a ragályos miazmatikus kóroknak valóságos fészke — elképzelhető. A közigazgatási bizottság az alispánt a szükséges intézkedések szigorú elrendelésére és foganatosítására főkérte. Bizony szomorú dolog, hogy Zsibón, a vármegye ezen nagy forgalmu és intelligens községének iskolájában ilyen rondság uralg. Hát az iskolaszék és községi elöljáróság, hogy más hivatalos közegeket ne említsünk, mit csinál s a tisztelt tanító urak és tanítónők nyugodtan tűrhetik az ilyen állapotokat? Reméljük, hogy erélyes alispánunk ama szemétfétszket kellő rendbe hozatván, meg fogja magyarázni azoknak, kiket a felügyelet és ellenőrzés illet, hogy ma már nem szabad ám az iskolákat Angiás istállójához hasonló módon tartani.

Közérdekűségénél fogva főlemlitjük még a főorvosi jelentésnek a zálnoki gyógyfürdő megvizsgálására vonatkozó részét. A ki csak pár év előtt látta e fürdőt akkori primitív állapotában s látja ma, nem ismerne reá, annyira előnyösen megváltozott; a régi rondság és pusztaság eltűnt, a rendetlenül kigyózott patak fedett csatornává alakították, a nyitott kutak ujonnan kirakattak s a kártékony légköri befolyások ellen védett módon befedettek, s így a régi szokás szerinti vízmerítés lehetetlenné vált, azt pótolja a fürdőszoba mellett felállított két szivattyu; régen szabad ég alatt nyílt üstökben melegítették a vizet, most ez zárt helységben elhelyezett 12 hektoliteres üstben gőzzel történik. A régi primitív és avult deszkabódék eltűntek, helyükre csinos és nagy étterem csinnal és kényelemmel berendezve áll a közönség rendelkezésére; átellenben diszkert és gondozott tér által elválasztva van a 14 padozott és jól berendezett fürdőszobát magában foglaló épület. Két nagyobb szoba a szegénysorsuak számára több káddal. A fürdőkádak

volnék megölni egy olyan embert. De mit tegyek?

Nagy nehezen bekötötte valahogy a sebet és a kocsi ismét megindult. Már csak egy óra volt hátra és az út mégis egész öröklétnék tűnt fel. Az öreg folyton vigasztalta a lányát, pedig maga aggódott legjobban, nem érkeznek-e későn?

— Rögtön ott leszünk, édes gyermekem — tartotta szóval leányát. Csak légy nyugodtan. Már látom a legelső tornyot. Mindjárt azután van a kórház. Ismerem a helyét, jártam már arra. Ne félj lányom, nem lesz semmi bántódásod. Ott lesznek én is veled. Nem bánom, odahaza akármi történik. Velel virasztok; egészségesen vislek haza. Táncolni fogsz a kocsiiban, meglátod, olyan egészséges leszel.

A lány mosolyt erőltetett arcára, de látszott rajta, hogy nem igen hiszi, amit apja mond.

— Megéred, ugy lesz, folytatá az öreg és megcsattintette a lovak fölött az ostort: felgyógyulsz, hazajössz; otthon megint te leszel az első lány. Majd meglátod, mennyi kérdő gyűl. De most már én választom ki a jövődöbeliedet. És azt az átkozott pisztolyt is elteszem, — bár rég eltettem volna.

— Hát nem szölsz semmit? — kezdé újból, mikor látta, hogy lánya bezárt szemekkel, szótlanul fekszik ott. — Vagy igaz, ne is szólj; megárt a beszéd. Meggyógyulsz; ne félj, kell is hogy meggyógyulj. Mi lenne én belőlem, ha te nem maradnál meg? Utánad halnék. Hát mi köt engem az élethez, ha te nem vagy többé?

Az öreg megint sirni kezdett s a lány arcát is ellepték a könnyek. Csendben haladt a szekér tovább. A lovak már bele-tanultak az utba; nem dőcögötték a kocsi sehol. A város igazán közel volt már. Zsivaja kihallatszott. Vásáros nép haladt a vámsorompók felé. Az alkony kezdett leszállani. A szembe jövő kocsi porfelleget vertek és a gyöngéd apa betakarta kendőjével lánya arcát is; ne nézze mindenki és ne lepje be a por.

száma 42, részben festett fából, részben plébából készítve s célszerű vízvezetőkkel ellátva. Az épület közelében most fejlődő dus faültetvény, tekepálya és jégverem; szóval a teljes elismerést érdemlő fürdőtulajdonosok minden áldozatot meghoztak arra nézve, hogy ezen hatására mondhatni páratlan kénese, vasas gyógyfürdő a kor igényeinek s a szenvedő közönség kényelmének megfelelő állapotba hozassék. Fürdő-orvosként Korda Elek tasnádi járásorvos van alkalmazva. A konyha jó és olcsó, a vendég és fürdőszobák ára hatóságilag van megállapítva, mérsékelt. Mindezeknél fogva e fürdő, mely a csu-zos és női heveny és idült bántalmaknál kitűnő hatású, a legmelegebben ajánlható a szenvedők- és üdülőknek. A főorvos egyuttal megcáfolja azon roszakaratu és tendenciózus híreszteléseket, hogy a gyógykutak vizének hatása a közelebbi időben csökkent volna; a tapasztalat az ellenkezőt fényesen igazolja, és igazolja ama körülmény, hogy május 16-tól július 5-ig, dacára a folytonos esőzéseknek s zord időjárásnak, a fürdőt 174 család látogatta meg és használta.

A kir. tanfelügyelő kimerítő és részletes jelentésében sorolja fel azon iskolalátogatások eredményét, a melyeket ápril 20-ika óta június végéig teljesített. Lapunk szűk tere a két iv terjedelmű jelentésnek egészben közlését nem engedvén meg, csak névszerint soroljuk fel azon községeket, a melyekben a tanfelügyelő iskola látogatásokat tartott. Ilyenek: Szilágy-Szeg, Hadad, Illésfalva, Sz.-Cseh, A.-Balázsháza, Örmező, Köd, Náprád, K.-Goroszló, Sz.-Udvarhely, Sz.-Nagy-Goroszló, Árdó, Monó, Sülelmed, Cikó, Benedekfalva, Vervölgy, Cigányi, Dabjon, Kraszna, Varsolc, Csömöröl, Ördögkut, Zsibó, Bogdánd, Korond, Kegye, Szakácsi, Nagyfalu, Sz.-Somlyó város, Zálnok, Percsen. A talált hiányok elenyészése iránt a szükséges intézkedések mindenütt megtétek s a vidék mindazon népisiskoláinál, a hol képzetebb tanerők vannak alkalmazva, a tanítás színvonala örvendetesen emelkedett s a tanítási eredmény ugy általános, mint egyes tantárgyakban, jelesül a történelemben, magyar nyelvben és földrajzban a vizsgák alkalmával jelesnek és kielégítőnek mutatkozott. Június utolsó felében a tanfelügyelő a Zilah városában levő népoktatási tanintézetek vizsgáinak vezetésével és látogatásával volt elfoglalva, s örömmel jelenti, hogy azok mindenütt jeles és kitűnő eredménnyel végeztek. Különösen felemlíti az állami tanítóképzőt, a hol 50 növendék közül egy sem utasítottat ismétlésre, az illetők erkölcsi magaviselete igen jó volt s a képesítő vizsgálatot 15 tette le és pedig 1 kitűnő, 7 jeles és 7 jó osztályzattal. Sz.-Csehben a tanfelügyelő a község érdekelteivel iparos tanonciskola és óvoda felállítására iránt értekezlet tartatván, elismeréssel jelenti, hogy az eszmét az értekezlet a legmelegebben karolta fel, s ugy az iparos tanonciskola, mint a nyári me-

nedékház felállítására céljából a mozgalom azonnal megindult, sőt utóbbi már néhány nap előtt tényleg fel is állítottatott s abban egy állami iskolai tanító és egy a község által fizetett dajka felügyelete alatt 50—60 gyermek részesül már óvodai ápolás- és oktatásban. Végül főlemlitjük, hogy a vármegye 243 községében ez idő szerint van 310 népisiskola, a melyek közül 11 állami, 19 községi, 64 ev. ref., 16 róm. kath., 176 gör. kath., 12 gör. kel., 1 izr., 1 ágost. hitv. felekezeti, 1 egyesületi magán, 3 iparos tanonciskola, 6 óvodaintézet, (3 elemi iskolával kapcsolatos.) Ezen iskolák közül a folyó év első felében a tanfelügyelő meglátogatta 46 község 69 iskoláját s ezen iskolák 90 tantermében tartott vizsgálatot, mindezekben felül még 5 izben végezett hivatalos kiszárlást. A kir. tanfelügyelő ügybuzgósága és tevékenysége, a melyet a fentebbiek szerint tanusított, míg egyrésztől öszinte elismerést érdemel, addig másfelől kétség-telen, hogy a nagy erélyvel fogantatott felügyelet és ellenőrzés tanügyi viszonyaink fejlődésére és felvirágzására kedvezően fog közreműködni.

Uttentartási járuléka címén Csizér községre 24 frt 33 kr., Bolyánra 40 frt 95 kr., Krasznára 226 frt 57 kr. rovatot ki. — Bréd községet a n.-váradí postaigazgatóság a zilahi posta- és távirdahivatal forgalmi körébe kebelezte át. Ugyanezen postaigazgatóság Sz.-Sámson községben postahivatal felállítását nem engedélyezte, mert az ott létesítendő hivatal forgalmi körébe való beosztást egyedül Mocsolya község kívánja, ily kis forgalom mellett pedig postahivatal nem létesíthető. Ha azonban az említett két község a ballai postahivatalhoz való beosztását kívánva, folyamodványukra az is teljesíthető lesz.

Báró Podmanický Gyula közg. biz. tag bejelenti, hogy a szilágysági vasut anyag árka a Zilahpatak és Krasznafolyó árterében az árvizek egy részét természetesen magukba veszik ugyan, de miután a vasuti töltésen kellő számú és elegendő nyilású átereszek nincsenek, a víz le nem folyhat, hanem felduzzadva a szomszédos földekre kiönt s a birtokosoknak igen nagy károkat okoz, sőt Ökörítő és Sarmaság között az országotat és hidakat is folyton rongálja és veszélyezteti. Kéri a bizottságot a szükséges intézkedések megtételére. Ez a bejelentés illetőleg indítványt azon megbízással tettetett át a vármegye alispánjához, hogy a vizjogról szóló törvény határozmányai alapján az ügyben a szükséges intézkedéseket minden irányban rendelje el és a kifejlendők-höz képest határozzon.

Több rendbeli, nagyobbára magánosokat érdeklő közigazgatási, adó, árva- és fegyelmi ügyek elintézése után az ülés d. u. 1¹/₂ órákor véget ért.

Kaszinói közgyűlés.

A szilágy-somlyói kaszinó-egylet, mely magyarhon egyik legrégibb kaszinó-egylete, f. hó 19-én tartotta meg évi rendes közgyűlését, mely gyűlésen, dacára annak, hogy az egyszersmind tisztújító gyűlés is volt, az egyleti tagok — 16 taggal — meglehetősen csekély érdekltséget tanusítottak az egylet ügyei iránt. — Főlovasatván az igazgató évi jelentése, ebből megtudjuk, hogy az egyletnek az 1890. év kezdetén volt 97 tagja, mely számból a közgyűlés 13-at törölt, az év folyamán 4 kilépett, 1 pedig meghalt s így a létszám leszállott 79-re. Azonban évközben belépett 6 új tag s így az év végén volt az egyletnek 85 tagja.

Szomoruan illusztrálja közéletünk pangását, hogy az egylet tagjainak csak egyharmada fizette be pontosan a tagsági díjakat, míg másik harmada azt csekély részben teljesítette, egy harmada pedig egész évi részvényével hátralékban maradt. Hozzá véve ehhez a mult évekről felszaporodott hátralékokat, csak is helyeselhetjük, ha végre erélyesebb lépéseket teszen az igazgatóság azok behajtására.

Járattott a kaszinó 17 lapot, több folyóiratot, és a könyvtárt is tekintélyes számú könyvekkel gyarapította.

Csöndes, megszokott egyformaságban mozgó életének kimagasló mozzanatát képezte a 1848. évi március 15-ikének emlékére rendezett és szépen sikerült ünnepély, mellyel nem csak saját hazafias érzelméről tett tanubizonyságot, hanem a közönségnek is alkalmat szolgáltatott a nagy nap emléke és vívmányai iránti hazafias lelkesedésének nyilvánítására.

Mult év bevételé 1182 frt 24 kr, kiadása 1138 frt 33 kr volt.

Míg az egyletnek különböző címeiken befolyt jövedelmei néhány forinttal minden tételnél apadást mutatnak, örvendetes jelenséggül tűnik fel, hogy olvasási díj címen 41 forinttal több folyt be mint az előző évben.

Bár tudom, hogy e lapnak olvasói nagy része előtt nem lenne éppen érdektelen a gyűlés lefolyásáról részletes tudósítást olvasni, de lapunk szűk tere, eme szándékomnak útját vágva, — annak megemlése után, hogy a már nagyon is kopott butorzat kijavítására 300 frtot, — a billiárd javítására, illetve a már félre tett billiárd alap pótlására 80 frtot szavazott meg a közgyűlés, — még csak a tisztújítás eredményét jegyzem föl.

Réner Albert, ki az egyletnek fölvirágzását mindig teljes erejéből kívánta sikeríteni, az igazgatói állást a közgyűlés ismételt kérésére sem vállalván el, — igazgatóvá Gecsey Sándor városunknak rendkívüli tevékenységéről a mi kis körünktől távolabb fekvő vidéken is ösmert polgármestere választotta meg. Aligazgatóvá Faragó Sándor, — választmányi tagokká Réner A., Tamkó B., Vischán Elek, Gál János, Zobel L., Ajtai Albert, Lukátsfy Ö. és Bölöni S., — jegyzővé Virág L., — pénztárnokká Huberth Jenő, könyvtárnokká pedig Kovács M. választattak meg titkos szavazással, — számadás vizsgáló bizottságul pedig Halliárszky S., Szaploncay S. és Gál J. kéréstettek föl.

Ingatlan birtok változások.

A sz.-somlyói kir. járásbíróság területén. Brindusán Vila megvette Sztójka Vaszalika a.-báni szántóját 1 frtért; — Bonce Mária, Tógyer és Ilána öröklöttek Bonce Illésnek f.-báni belsőségét; — Salamon Pinkász megvette Bonce Tógyer f.-báni belsőségét 55 frtért; — Bonce Mitru Bonce Irinie f.-báni szántóját 50 frtért; — Bonce Mariana Bonce Irinie f.-báni 3 drb. szántóját 100 frtért; — Holubán Indre a Flori Holubán Simon ballaházi szántóját 60 frtért; — Dersidan Szimion Mokutz Mihály o.-baksai házat és kertjét 55 frtért; — Bányai Imre Becski Jánosné bürgedzi 2 drb. szántóját 2 drb. kaszálóját 15 frtért; — Varga Károly és neje Nagy Sámuelné bürgedzi 2 drb. szántóját 16 frtért; — Moldován Tógyer Borz Mitru keressei szántóját 50 frtért; — Gál Zacharia Kis Sámuelné

Amerre a szekér elment: mindenütt megnézték. — Ni, beteget visznek. Aztán mindenki ment tovább. A városi emberek nem érnek rá a más bajával törődni. Mindenki el van foglalva magával.

Beérték a városba. Az öreg kissé sebesen kezdett hajtani. Türelmetlen volt. Hátra-hátra nézett leányára, kinek most arcát sem láthatta. Heves szívdobogás vett rajta erőt. Agyába töltött a rémes gondolat: nem jöttek-e későn. Tud-e segíteni még az orvos Eszteren?

Végre odaérték a kórház elé. Nagy komor épület, sok ablakkal, nem hallatszik ki belőle semmi láрма. A gázlámpák már égnek. Este van. Leszállott és csengetett a kapun. A portás dörögve kinyitotta és megkérdezte: mit akar?

— Beteget hoztam — szólt az öreg, tiszteletteljesen levett kalapját kezében tartva. — Legyen olyan jó, segítsen levenni a szekérről.

— Én nem veszek le senkit. Várjon. Mindjárt jön valaki.

Csengetett. Az öreg ezalatt a kocsihoz ment és letakarta a lánya arcát. Ni, elaludt szegény. Egész úton nem tudott nyugodni most aludt el. És éppen most kell felköltöteni. Szegény Eszter!

Egy ápoló jött ki: hideg közönséges ember.

— Hol az a beteg? kérdezte közönyös hangon.

— Itt van, kérem szépen, a kocsiiban.

— Gyerek, asszony?

— Lány, könyörgöm alásan.

A szekérhez mentek. Márton gazda gyöngéden megérintette a leánya vállát: — Kelj fel, drágám. Itt vagyunk már.

Nem kapott választ. Kérdőleg nézett a kórház emberére s szempilláin ismét könyrezgett.

— Nem bűn felköltöteni?

— Ne töltjük az időt, — feleli szárazon, — dolgoom van.

— De hát nem látja, hogy alszik? Ne költjük fel. Majd később.

A kórházi ápoló, — olyan-forma lehetett, — dörögött és vállat vonva, szólt: — Nekem mindegy. De éjjel ne zavarjanak. Várjon reggelig.

Avval indult a kapu felé. Márton nem tudta: mit volna jobb tennie. Itt álljon egész éjjel? A levegő hűvös lesz; Eszter tán meghül. Mégis jobb lenne felköltöteni.

— Várjon egy kicsit, — kiáltott utána. — Felköltöm mégis.

Az ápoló visszajött s mivel látta, hogy az öreg nem akar, nem mer lányához nyulni, nem a leggyöngédebben, letakarta. Az apa aggódva nézte. A leány egészen halvány; szeme lezárva, nyitott ajka szederjes.

— Hiszen ez meg van halva, — veté oda a kórházi szolgál.

— Meg van halva, — ismétlé az öreg kábult fövel és lebukott, a szekér kerekébe ütvén ösz fejt.

Az ápoló kedvetlenül hajolt az öreg után.

— No keljen fel, hiszen evvel nem segít a lányan. Ébredjen.

... Ébredjen ... Mire? A szomorú valóra? Most, hogy öntudatlanul ott fekszik, nem tud semmit. Mintha összestezt volna a fejét. Nem érez. Nem hall, nem lát. Az ápoló türelmetlenül nézi; csak nem hal meg ez is?

A kórházból vizet hoznak. Az öreg éledni kezd. Szemeit kinyitja. Amint meglátja az ápolót és a megdöbbenő eset előtte állt: ismét lehanyatlak. Iszonyu kinárgán. Leánya nevé suttogja és erős vonaglás gyöttri tagjait.

— Eszter, Eszter.

Végre nagy nehezen talpra állítja. Feje szédül, nem bírja testét. Ha nem fogának, leesnék. Szinte irtozattal érinti leányát s kérdi:

Igazán meghalt?

Az ápoló újra megnézi s a közben le-hívott orvos is ügyet vet rá. Megfogja kezét: hideg. De még van benne egy kis élet. Az utolsó szikra. Az öreg arcát örömpir futja be. Él! Szikrázó szemekkel néz az ápolóra s térdre veti magát: ugy könyörög

az orvosnak, mentse meg. Odaadja minden vagyonát, kis földjét, csak mentse meg.

Az orvos megcsóválja fejét. Már késő. Most, ebben a pillanatban hunyt ki a világ utolsó lobbanása. Az a felderengő melegség csalóka volt, a szív nem ver többé ...

A vérzés ölte meg. Nincs segítség ... A lány halott. Vére bepirosította az egész szekeret. Hideg, élettelen, de még mindig szép.

Az öreg nem bir fájdalommal. Örült módra csókolja lánya fehér orcáját, véres ruháját; kezeit töri s sópáncodva jajjong:

— Miért nem siettem jobban? Én vagyok oka halálának.

Kétségbeesés tartja fogva. Az ut küzdelmei eloszló ködként tűnnek fel előtte e végtelen fájdalommal szemben. Az orvos hiába csitítja; hasztalan vigasztalja, hogy nyugodjék meg az ur akaratakban: nincs ir az ő fájdalmára.

Gépiesen megy a szolgák után, akik az irlalmas szívű orvos rendelkezére beviszik a szép lány hulláját, hogy lemossák róla a vért, amely megölte. Szótlanul áll s nem tudja megszokni a gondolatot, hogy Eszter akivel meg egy órával előbb beszégetett, már nem él. Mit tegyen? Eszter nélkül nem megy haza. Itt sem hagyhatja! Otthon temeti el; az anyja mellé. Virágos sirt készített neki is; legalább ott kisirhatja fájdalmát.

Az éjszaka is leszállt. A kórház csöndje nyomasztólag hat amugy is megtörtöt lel-kére. A hullával foglalkozó asszonyok érzéketlenül végzik dolgukat. Az öreg alatt ég a föld. Szeretne menni, de csak nem indul neki az éjszakának. Zivatar is van.

Nem tudja lehunyni a szemét. Folytonosan előtte lebeg Eszter képe. Hiába van letakarva, szüntelenül látja fehér arcát, kipatakzott piros vérét ...

Lehetséges az? — Tünődik a szerencsétlen apa. — Így meghalni, ilyen fiatalon, ilyen szépen? Nem téved-e az orvos? Nem-e tetszhalott a lány. Felkölti a doktort s újra megmondhatja magának, amit már tudott. Leánya nem él. — Ez hát a természet

györteleki rétjét 22 frtért; — Matolesi Zsigmond és Albert Deák Pál és neje kr. horváti erdőjét 8 frtért; Szabó A. Márton Oláh (Poli) András kémeri erdőjét 20 frtért; Hari Mose ajándékba kapta Hari Péter s neje krasznai házát és kertjét; Solyom Ferenc és neje megv. Boros István krasznai szántóját 50 frtért; Juhász Sándor, István, Juliánna örökölték Juhász Sándor és neje kerestelki összes birtokát; Major Péter Major Péter Major Toma Pecselyi összes birt.; Fazakas Ferenc megv. ifj. Varga László nagyfalusi szántóját 75 frtért; Heller Mihály György Floaré és Juon pecselyi birt. 44 frtért; Pap M. György Pap Juon perecesi szántó és kaszálóját 106 frtért; Gajdos Stefán a Petri Nyisztor Gyurka Stefán és és Mitru perjei 2 db. kaszálóját 40 frtért; Jakab Lázár Gáidos Floaré és Oána perjei kaszálóját 20 frtért; — Ponyica Tógyer, Ponyica Kosztán porci belsőségét 60 frtért; — Ponyica Ilus és Lőrinc ajándékba kapta Ponyica Ilána porci 4 drb. szántó 1 drb. kaszálóját Trif Péter megvette Vince József rátoni szántóját 20 frtért; — Gotlieb József és neje Murkuc Mária és Krisztina szécsi szántóját 32 frtért; — a sz.-somlyói csizmadia ipartársulat özv. Lázár Jánosné sz.-somlyói 2 boltját 1000 frtért; — Kerekes Juon, Anikó és Mária örökölték Kerekes Tógyer sz.-somlyói házát; — Szűcs Tógyer s neje megvette Kerekes Flora s társai sz.-somlyói szántóját 60 frtért; — Veverán József Kerekes Flora s társai sz.-somlyói szántóját 30 frtért; — Blága Juon és Gligor Mojszi Péter m.-valkói szántóját 30 frtért; — Márkus József s neje Kuca Andrásné m.-valkói szántóját 100 frtért; — özv. Ordas Mihályné örökölte Ordas Mihály varsolci 2 drb. kaszálóját.

A zilahi kir. járásbírósg területén. Ilyés Ferenc és neje megvette Ilyés Zsuzsanna sz.-paniti ingatlan és kaszálóját 30 frtért; — Ilyés Ferenc és neje Ilyés István sz.-paniti rétjét 5 frtért; — Ilyés Ferenc és neje Ilyés Mária sz.-paniti ingatlan szántó és kaszálóját 20 frtért; — Biró Ferenc Szőke József zilahi ingatlanát 220 frtért; — Saini Juliánna Brumár Gligortól ördögkúti ingatlanát 80 frtért; — Maxi Gligoria Iuj Tógyer Maxi Todorosia n.-rajtölci belső és külső ingatlanát 50 frtért; — Lőrinc András Dobrai Dénes és társaitól diósadi ingatlanát 6 frtért; Boda László és neje Lüsök Zsuzsannától diósadi ingatlanát 50 frtért; — Cései Ferenc és neje Dobrai Ávon diósadi ingatlanát 25 frtért; — Ladányi Mihály Szinai Károly sz.-szentkirályi erdő és legelőjét 27 frt 50 krért; — Gönci Lajos és neje Mátyás Réza és társai zilahi ingatlanát 100 frtért; — Kiss Cs. Ferenc Kende György zilahi ingatlanát 20 frtért; Balogh Gergely és neje Balogh Áron vörvölgyi ingatlan belsőségét 50 frtért; — Futó Péter és neje Lüsök Juliánna diósadi ingatlanát 50 frtért; — Molnár Péter Molnár Juon és Alexa veresmarti ingatlanát 80 frtért.

A zisibói kir. járásbírósg területén. Hiedeg Denila megvette Pestyán Juon és társa kucsoi kertjét 50 frtért; — Zsurkó Prékop Zsurkó Irina náprádi összes külsőségét 86 frtért; — báró Wessselényi Béla cserébe kapta Borz, Kehória rónai belső és külsőségét; — Sütő Mária megvette Kopasz Todor solymosi házát és külsőségét 48 frtért; — Kopasz Szimjon s neje Árgyelán Vána dabjon-ujfalui házát és külsőségét 20 frtért; — Pap Juon Puskás Floare solymosi ház és külsőség 1/2-ed részét 100 frtért; — Brát Teofil és neje Brát Gligor solymosi házát 45 frtért; — Kopil Zakaria Keresztes György solymosi ház és külsőségét 40 frtért; — Nagy István és neje Pap Gligor és neje dabjon-ujfalui 3 drb. szántóját 170 frtért; — Marosán Vaszalika és neje Borz Katone rónai 1 drb. szántóját 10 frtért; — Pátvöl Szimion és neje Moldován Pap László farkas-mezői házát és kertjét 140 frtért; — Fekete Mária s társai paptelki lakosok közt jött létre ház és külsőségek s erdőjért iránt; — Trenc Palagye örökölte Trenc Vaszalika náprádi ház és szántóját 120 frt értékben; — Kornis Todorosia s társai Kornis Ville szamos-széplaki külsőségét.

A sz.-esehi kir. járásbírósg területén. Sztán Mitru és Anikó kiskoruaik örökölték Sztán Vaszalika alsó-várcai 1 drb. szántóját 46 frt értékben; — Joris Idária, György, Ferenc és Trézsi kisk. Joris György sz.-ardói összes járandóságát

rendje! Az öreg tuléli a fiatal. Miért nem őt vette el inkább a Mindenható, mint a leányát...

Osztalni nem akaró bánat nyomja a lelket. Az ő élete már felhős lett; nem bánja, akármi lesz is vele. Nincs senkije. Csak két halottja — egy helyett. Most már azoknak fog élni. Sívár élet, öröm nélkül.

És ennek mindnek Imre az oka. Őköibe szorult kezekkel gondol a szép, de gaz legényre, aki miatt leánya elpusztította önmagát. De fülébe csendül egy lágy, gyöngye hang: „Ne bántsa őt, apám” és elszáll a harag is a lelkéből.

Megvirrad. A kocsi ismét megindul. A szegény állatok ismét nem tudják: sebesen vagy lassan menjenek-e? A szekér-ágy meg van vetve újra, de Eszter most már nem érzi a dűcögős utat.

Az öreg kezében tartja a gyeplőt, de nem is látja, hová viszik a lovak. Tudják azok az utat.

Milyen ut ez! Igazán temetés. Mit fognak szólni otthon. Mi lett a kocsin való táncból! Milyen hamar és milyen szomorun tért vissza.

Majd elfelejtette, hogy még valamire szüksége van. Bemegy egy szép nagy boltba.

Olyan, mint egy uri temető. Drága márvány-kövek vannak benne. Ott kiválaszt egy koporsót: szépet, fényeset. Hazaviszi azt is.

A szekér tovább megy. Minden utjelzőnél új emlék szomorítja meg az öregét. Itt szolt utójára. Itt csókoltt meg. Itt mondta, hogy ne bántsam Imrét...

Az emberek, akik az uton mennek, csak nézik-nézik, hogy sir az az öreg ember és egy pár jólelkű asszony meg is sajnálja, mikor az olvasni tudó gyerekek hangosan leolvassák azt a sort is a kék koporsóról: „Élt tizenhét évet”.

Adorján Ármán.

85 frtért; — Joris István és fentiek Joris Mihály sz.-ardói összes járandóságát 85 frtért; — Merlász László megvette Mátyás Mariska kelencei összes ingatlanait 20 frtért; — Szalavec Miksa Zemesán Nuc f.-várcai 1 drb. szántóját 37 frtért; — Volcsák János és neje Zimák Mária Deák Mária hadadi erdő legelő illetményét 20 frtért; — Zajkás Tógyer a Iuj Gavrilla Kozma Onuc hadad-györteleki 2 drb. szántóját 5 frtért; — Szabó A. Ferenc Kis Ferenc és János hadad-nádasdi erdő legelő illetményét 22 frtért; — Klapa Flore nkoru, Klapa Dotye, Mariska és Vaszalika kisk. örökösök örökölték Klapa Mátyás f.-várcai összes birtokát 148 frtért; — Herolt Ferenc és György kisk. örökösök Lakatos Herolt Ferenc hadadi összes birtokát 93 frtért; — Pap Midora kisk. Pap Domnyika ilyésfalvai összes birtokát 66 frtért; — Iluc Petre, György és Mária kisk. örökösök örökölték Iluc Stefán egerhegyi belsőségét 53 frtért; — Konya Juon és neje Utze Domnyika megvette Lazák Vaszalika kelencei 1 drb. szántóját 65 frtért.

Különfélék.

— Mai számunk rendes szépirodalmi mellékletének tartalma: „Csukássai József” (képpel), — „A világ boldogtalanja ember” (népmese) Békessy Géza, — „A lutri” (igaz történet) Székely Huszár, — „Az amazón” Porzolt K., — „Az iróanyagok és eszközök” Rác Nándor, — „Lena” regényfolytatás, — „Költemények” Feleki Sándor, Sajó Sándor, Antal Géza és Lévai Mihálytól. Képtálcán és sakkrejtvény.

* Himen. Hadadi Báró Wessselényi Miklósnak, várnegyének szeretett főispánjának és neje Bánffy Ágnes bárónőnek bájós és szellemdu leányát Helenát e hó 16-dikán jegyezte el Széki Gróf Teleky László, Gyula (lónai) az erdélyi arisztokraciának rokonszenves és nagy reményű ifju tagja.

* Kinevezés. Balogh Győző tasnádi járásbírósg albiró, a zilahi kir. törvényszékhez bíróvá nevezetett ki.

* Figyelmeztetés. Ismétletlen figyelmeztetjük a közönséget az országgyűlési képviselő választók 1892. évre előkészített névjegyzékének megtekintésére, miután ezen névjegyzék e hó 25-én d. u. 6 óráig lesz a városházánál közszemlére kitéve.

* Sz.-Somlyó várost, mint jogi személyt nemesi jogon és kántor korcsma jogon megillető 97,650 frt regále kártalanítási összeg mult egeze évi, és folyó év első félévi 4½%-kamatába összesen 6591 frt 36 kr. lesz Sz.-Somlyó város részére a helybeli kir. adóhivatalnál kiutalva és kifizetve. Városunk derék polgármestere személyes közbenjárásának köszönhető, hogy ezen kamat valahára kiutalva lett. Mint tudjuk a kötvények is rövid időn ki fognak adatni.

— Színészet. Csóka Sándor szabadkai színtársulatának egy része az előre hirdett hat előadás megtartására már városunkba érkezett. Az első előadás ma csütörtökön este lesz, mikor is a „Nebántsvirág” vigoperette kerül színe. Mint örömmel értesülünk e derék társulat mely a mult hetekben Zilahon is a legnagyobb pártolást érdemelte ki és nyerte is meg, nálunk is szíves fogadtatásra talál és a bérletek már is szép számmal jegyezvek elő.

* Esküvők. Láng Sándor helybeli kereskedő és sorhadbeli tartalékos hadnagy e hó 21-én tartotta esküvőjét Wachsmann Bella kiasszonnyal Székelyhídon, — már néhai dr. Wachsmann Lipót volt biharvármegyei tiszt. főorvos kedves leányával. — Ugyanaz nap volt esküvője Zukker Jakab könyvvezetőnek — a n.-várdi Kurländer és Ehrnfeld nagykereskedő cégnél — Sz.-Somlyón Vallerstein Fáni kiasszonnyal.

* A n.-várdi ügyvédi kamarának e hó 19-én tartott rendkívüli közgyűlésében elnökül Hlatky Endre, alelnökül pedig dr. Berkovics ügyvédet választották meg.

* Vasutügy. Nagybánya sz. kir. város képviselő testülete átiratot intézett Szatmár város közönségéhez, melyben tudatja, hogy a nagybánya-zisibói vasutra kinyert előmunkálati engedélyt gróf Teleky Géza hajlandó Bánya városra ruházni s kéri, hogy Szatmár város ez irányban is mondja ki érdekeltségét a felépítendő vasut iránt.

* Névváltoztatás. Kiskoru Mandel Simon zilahi illetőségű kolozsvári lakos vezetéknévének „Mezei”-re kért átváltoztatása f. évi 50,240. számú belügyministeri rendelettel megengedtetett.

— Esküdszéki tárgyalás. Kerekes Sámuel, marosvásárhelyi lapszerkesztőnek Erdősi főispáni titkár ellen becsületsértés és rágalmazás miatt indított sajtóperében jul. 10-én tartott tárgyaláson az esküdszéki Erdősi főispáni titkár kimondta a vétkest, de Kerekes Sámuel a hallgatóság zajos éljenei közt jelentette ki, hogy a vádlott megbüntetését nem kívánja. Kerekes lapszerkesztőt nem es eljárásért a város polgársága faklyászenével tiszteltelte meg.

— Villamvilágítás. Szatmár város közgyűlésének a villamvilágítás behozatala tárgyában hozott határozatát, valamint a kivitelre nézve az ottani gőzmalom társulattal s a Siemens és Halske céggel kötött szerződéseket a belügyminiszter némi kikötéssel jóváhagyta.

— Válasz. A magyar ifjuságnak a romániai ifjak röpiratára készült válasza már megjelent és lapunk szerkesztőségéhez is megküldetett. Ezen kérdéshez lapunk jövő számában mi is hozzá szólnunk.

— Felfüggesztett főszolgabírói hivatal. A zilahi főszolgabírói hivatalnál, mint hall-

juk, 2000 forintnyi összeg téves kezelésben részesült, — a minek következtében főszolgabíró, szolgabíró és szolgabírósgai irnok felfüggesztettek a főispán által. Hogy van-e hivatalos pénzék elcsikkasztásáról szó, vagy csak kezelési hiba fordult elő, azt az elrendelt vizsgálat fogja kideríteni.

— Nagyvásár. A f. hó 22-iki szilágy-nagyfalusi nagyvásárra oly nagymennyiségű ló és szarvasmarha lett fölhajtva, hogy a tiz hold vásártér e célra rendkívül szűknek, sőt elégtelennek bizonyult. A vásártérről szólva, nem mulaszthatjuk el csodálkozásunknak kifejezést adni a fölött, hogy — ha már az állategészségügyi törvények többféle szabványainak eleget nem tesznek is — ugy hogy még korlátok fölállítására sincs gondoskodva, — miért nem gondoskodnak legalább egy nyomorult ivó és itató kútról és miért nem gondoskodnak illetékes helyen arról, hogy a járlatok kiállítására megfelelő munkaerő álljon a közönség rendelkezésére. Avagy rendin van-e az, hogy megtörténjék, miszerint a járlatra órákon át várakozás után sürgető vásárlónak egy átiratlan járattal teli ruhás kosarat rázzanak meg az orra előtt s oda utasítsák, hogy vagy tessék még néhány órát várni, vagy válogassa ki magának járlatát a ruhás kosár labirintusából? ... Nem jól van ez így.

— A budapesti állami ipariskolába (VIII. ker. Népszínház-utca 8. sz.) a beiratások szeptember hó 1. napjától 5 íg tartanak. Az intézetbe rendes tanulókul felvétetnek azok a 15 évet betöltött ifjak: a) kik a polgári iskola, gymnasium, vagy reáliskola négy alsó osztályában jó osztályzatu bizonyítványt nyertek azon tantárgyakból, a melyek az ipariskola első évfolyamának főtantárgyait képezik; ezek a magyar nyelvtan, számtan és algebra, mértan és mértani rajz. b) iparos segédek és mindazok, kik az előbbi pontban kivánt ismeretekben a felvételi vizsgálatnál kellő készütséget tanusítanak. c) Rendkívüli tanulókul felvétetnek egyes osztályokban azok, kik az iparos tanulók számára szervezett iskola három évi tanfolyamát bevégezték, és legalább jó osztályzatu bizonyítványuk van, továbbá, kik a megkivántató ismeretüket kellően igazolják. Általában szükséges, hogy a belépni kívánó növendék az általa választott szakcsoportbeli iparágban már előre gyakorlatot szerzett, de legalább is azon két vagy nyári szünidő alatt, a mely után az intézetbe akar lépni, a gyakorlatban foglalkozott legyen. Az intézetnek öt szakosztálya van, u. m. az építészeti, a gépészeti, a vegyészeti, a fémvasipari s a fuipari szakosztály. A beiratási díj 2 frt, a tanulj felévenként 10 frt. Bővebb felvilágosítással szolgál az igazgatóság.

— Levélborítékok feliratai. A kereskedelemügyi miniszter a következő rendeletet bocsátotta ki, — levélborítékon, vagy a címszalagon alkalmazható üzleti és egyéb nyomtatott megjelölések tárgyában. Az utóbbi időben nagyobb számban kerülnek feladásra levelek, melyek borítékai mindennemű feliratokkal és ábrákkal vannak elborítva. Ily levelezések a postai kezelésnél akadályul szolgálnak, s ezért a „Postai tarifák” 4. §-a szerint a postai szállításhól ki vannak zárva. Azon célból, hogy a közönségnek, főleg a kereskedőknek és iparosoknak módot nyujtsak arra, miszerint foglalkozását, illetve üzletét levelezéseinek borítékaira nyomtatott szavakkal, illetve ábrákkal bővebben is megjelölhesse, — a „Postai tarifák” idézett határozmányait következőleg módosítom: A levélborítékra vagy címszalagra mást, mint a címre, a kezelésre és kézbesítésre vonatkozó adatot, vagy megjegyzést írni nem szabad. Ezen kívül a levelezés borítékán (címszalagon) a feladónak nevét, állását és lakását, vagy üzletét meghatározó nyomtatott megjelölések és ábrák alkalmazhatók. Ezen megjelölések és ábrák azonban a boríték térfogatának legfeljebb egy negyed részét foglal-

hatják el. A hátoldalon ezenkívül csak még a középén lehet kisebb rajz, vagy ábra, mely a pecsétjelet helyettesíti. Nagyobb tért elfoglaló, vagy a boríték más helyein alkalmazott megjelölések és ábrákkal ellátva feladott levelezés nem szállítatik. Szintügy egészen ki vannak zárva az oly megjelölésekkel, vagy ábrákkal ellátott levelezések, melyek nem magára a feladóra vonatkoznak, s így hirdetmény jellegűek bírnak.

— A román trónörökös ideáljáról, Varescu Helénról, csak kevesen tudják, hogy tehetséges költőné is. Csak nemrég tűnt föl e téren, még pedig nem anyanyelvén, hanem franciául írt verseivel, melyek Párizsban sok bókot szereztek a szép fiatal leánynak. Ott a legelőkelőbb szalonokban megfordult és mindenütt igen szívesen látták. Költeményei között van egy, melyet nagyon aktuálissá tett a véletlen. Az a címe: Szejetnem téged hogyha nem szabad ... s Radó Antal fordításában így hangzik:

Dalol reményem; hallgatom dalát,
De ah, belőle vigasz nem fakad.
Mit bánom én, jövőm akármit ad,
Szeretnem téged hogyha nem szabad!

A szép tavasz akármi csábitón
Kinálna milliomféle bajakat:
A lelkem mégis csak éj boritaná,
Oh mert szeretnem téged nem szabad!

Habár lelkembe öntene alá
A csillagtábor minden sugarat:
Szívem mégis éj boritana,
Ha tégedet szeretnem nem szabad.

A szerelem tűz, melytől félni kell,
Különbén lángján éitem elapad ...
Oh, hunyd szemed le, vagy nézz tőlem el,
Hiszen szeretnem téged nem szabad!

Érdekes volna megtudni, hogy ez epedő panasz megírásakor a szép költőné ismerte-e már a trónörökös? — A vers tudniillik már legalább kétvése.

— A nyaralás, fürdőzés, utazás és kirándulás igen lényeges kellékei az állandó jó egészség és lankadatlan munkaerő fenntartásának. De hogy a kívánt célt valóban elérhessük, okvetlenül szükséges, hogy mindenki, mielőtt nyaralásra indulna, vagy fürdőhelyre, nyári utazásra, avagy kirándulásra indul, kellőképpen lássa el magát mindama szükségleti cikkekkal, melyek míg egyszerű megvédik egészségét az idő változatai ellen, másrészt a kellő kényelmet, gondtalanságot s kellemes szórakozást biztosítják számára és azt eredményezik, hogy a test és lélek valóban felüdül s új erőt, új kedvet nyer a munka folytatására. A nyaralási és fürdőzési saison alkalmából az elmondottak alapján, fővárosi levelezőnk felhívja a figyelmet Kertész Tódor fővárosi ismert dísműáru kereskedő üzletére (Dorottya-utca 1. sz.) hol az idevágó nyaraló, fürdőző, vadászati stb. cikkeknek legnagyobb és leggazdagabb raktára található. A cég terjedelmes árjegyzékéből — mely ezekre menő különféle cikkeket tartalmaz — a jutányos árak demonstrálásul sorolunk fel egynehányat: pl. indiai hintaágy fák közé, vagy szobában 450—20 frtig, laposra összehajtható szék gyalogsétára (sétabot is) 2 frt 70 kr, japáni napernyők 80 krtól, kerti legyezők 10 krtól felfelé, szódavízkesztő gép 7—15 frt, fagyalt készítő (önműködő) 5—9 frt, kávéfőző gép 480—10 frtig, paradicsom és gyümölcsprés 60 krtól 120 frtig, ligum sanetum kuglizó golyók 1.15—2.85 frtig, kuglibábok 2 frt 50 kr, Flobert puskák 7—20 frt, egészen új vacuum-pisztolyok a célloves begyakorlására felhőköt és gyermekek számára 1 frt 50 kr, teljes tornakészlet 5 frt 50 kr, tornacipő 250 frt, gyermekhintó 3—10 frt, két vivő készlet 23 frt 50 kr, gummi labdák 15 krtól croquetjáték 9—20 frt, Lawon-Tennis 24—100 frt, karikajáték 12 pár 1.60 frt, velocipéd fiúknak 8—15 frt papír légghajók 50 krtól, színes lampionok 15—60 krig, s az új nyári játékok Coermont szállóernyő 50 kr. A vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítenek s meg nem felelő tárgyat a cég készséggel kicserél.

— Joggyakornok, esetleg irnok keresztesítik a képesítésnek megfelelő fizetés mellett, egy szilágy-somlyói ügyvédi irodába. Bővebb felvilágosítást nyerhetni a „Szilágy-Somlyó” szerkesztőségében.

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az

„EGYETÉRTÉS”,

a mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasóközönség lapja. Hiteles forrásokból álló értesüléseinek gyorsasága, alapossága és sokasága, rovatainak változatossága, kitűnősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették az „Egyetértést” népszerűvé. Az országgyűlési tárgyalásokról a legrészletesebb s e mellett tárgyilagos hű tudósítást egyedül az „Egyetértés” közöl. Gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gazdalközönség nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés” kereskedelmi s tözsdei tudósításainak bőségével s alaposságával már nem versenyezhet más lap. A kereskedő, az iparos s a mezőgazda megtalálja mindazt az „Egyetértés”-ben, a mire szüksége van. Változatosan szerkesztett tartájában, annyi regényolvasmányt ad, mint egy lap sem. Két-három regényt közöl egyszerre, úgy, hogy egy év alatt 30—40 kötetnyi regényt, részint eredetit, részint a külföldi legjelesebb termékeket jó magyarságu fordításban kapnak az „Egyetértés” olvasói. A ki olvasni valót keres és a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az „Egyetértés”-re, melynek előfizetési ára egy hóra 1 frt 80 kr, negyedévre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés” kiadóhivatalába küldendők. Mutatványszámot a kiadóhivatal kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld.

Közgazdaság.

1891. július hó 16-án tartott heti vásár forgalmi kimutatása.

Hektoliter	Közép ár oszt. ért. frt kr.	
Tiszta buza	6	90
Kétszeres	5	70
Rozs	5	30
Kukorica	5	70
Zab	2	80
Burgonya	3	—
Száz klggramm szalonna	56	—
Egy " "	—	60
Egy " marhahus	—	40
Egy " disznóhus	—	44
Egy " juhhus	—	28
Száz " só	8	24
Egy " só	—	9 1/2
Száz " széna	4	—
" " szalma	1	80
Négy köbm. tűzifa kemény	5	—
" " puha	4	—
Egy liter szesz 36 fok	—	36
" " borsó	—	22
" " lencse	—	24
" " paszuly	—	09
" " kása	—	18

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

3362—891. k. ig. sz.

Pályázati hirdetés

Szilágyvármegye krasznai járásához tartozó alsó-báni körjegyzőségben lemondás által üresedésbe jött segédjegyzői állomásra.

Évi fizetés 200 frt, ezen állással egybekötött közigazgatási fizetés 60 frt, az általa készítenő magán munkálatokért szabályrendeletileg megállapított napdíjak, s ha a megválasztott nőtlen, azon esetben a körjegyzői iroda épületében lakás, fűtés és világítás.

Felhívom pályázni óhajtokat, hogy szabályszerű képesítő okmányaikkal, keresztelési anyakönyvi hiteles kivonattal s eddigi hivatalos működésükről bizonyít-

ványaikkal felszerelt kérelmeket *folyó évi augusztus hó 16-ig* alólríthoz adják be.

A választás Alsó-Bánban, a körjegyzői irodában folyó évi augusztus hó 24-én d. e. 9 órakor lesz.

Krasznán, 1891. július hó 3-án.

Nagy Domokos,
főszolgabíró.

3—3

Minden hölgynek, ki szép, és az akar maradni.
Minden hölgynek, ki nem szép, de az akar lenni.

Miután a mindenfelől mint ártalmatlan és igen hatásosnak ismert és kedvelt

Spitzer-féle szépségkészítmények

a „Salvator-gyógyszertárban, Nasiceban, Eszék mellett, annak special-laboratoriumában a szépség ápolására — készítetnek, de sokfelé azokat utánóznai vagy megátadni kívánják: bátorodik a „Salvator-gyógyszertár Nasiceban, Eszék mellett, a t. hölgyvilágot figyelmeztetni, hogy

dr. Spitzer arekenőse . . . 35 kr.
dr. Spitzer mosdóvíze . . . 40 kr.
dr. Spitzer valdi Salvator-szappanja . . . 50 kr.
dr. Spitzer lyoni rizsízítje 45 és 80 kr.

ólom és higanynélkül, ujonnan feltalált eljárás szerint készítve — csak akkor szüntetik meg minden szepit, pörsest, bőrtakát, bőrfoltot, ha a teljes céget: Salvator-gyógyszertár Nasiceban, Eszék mellett — világosan mutatják.

Felvilágosítások a haj, bőr, kezek, stb. minden szépség hibáiról, és érdekes röpirat: „Toilette titkok” ingyen és bérmentve. — Ismétlődőknak különös nagy engedmény. — 3 frton felül bérmentve, 1 frton alul semmi sem küldhető. Csomagolás ingyen. — Küldeményünk tartalma kívülről fel nem ismerhető. 2—2

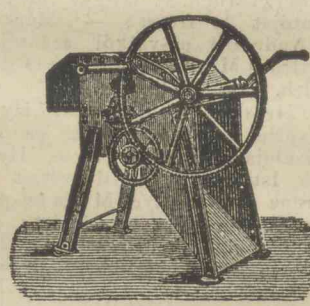
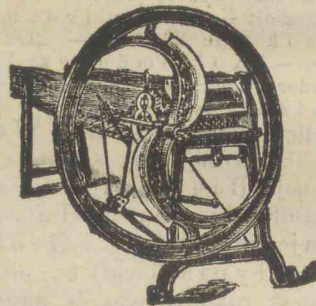
Kapható: A brudbányán: Molnár Árpád, — Kolozsvárt: Dr. Ember Bogdán gyógyszer, Diószeghy József kereskedő, — Szilágy-Somlyón: Fábry József úrnál, Zsibón: Hirsch Jeremiás úrnál.

POSNER ÁBRAHÁM

okleveles gépész és rézműves, ércöntő-gépjavitó és rézműgyára
Szilágy-Somlyón.

Ajánlja az idei cséplés idényre gazdagon felszerelt **gyári gépraktárát** mindennemű gazdasági gépekben, azokat gyári árban és kedvező fizetési feltételek mellett árusítja, jóságáért és tartósságáért teljes felelősséget vállal, ez által a vevő teljesen ment azon kellemetlen s sokszor káros helyzettől, mely mindannyiszor éri, ha szükséges gépeit látatlanul veszi, vagy szakavatatlan által megrendelteti.

Tisztelt vevőimnek ez uton b. figyelmébe ajánlom az általam meghonosított **szijas kézi cséplőim**et, melyek teljesen mentek a romlástól, könnyű és zajtalan járásuk által igen kedveltek.

Raktáron tartok és jutányos gyári árban adok mindennemű **pót és géprészeket**, valamint egyéb, a gazdaságban előforduló cikkeket, nevezetesen: vizmentes **takaró ponyvát, zsákokat, olajat, kátrányt, ruggyanta fedőlemezt, carbol-oleumot, mézgaárut, sűrítő anyagot**, vászon és kautschuk **tömlőket, gépszjakat, vascsöveket**, tizedes **mérlegeket, varrógépeket, tűzmentes pénzszekrényeket**, stb.

Elvállalok gépjavitásokat és átalakításokat, használt gépeket, javított vagy új gépekkel kicserélek.

Elvállalok malmok, szeszfőzdék, gőz- és szobafürdők és egyéb ipartelepek berendezését.

Gépjavitó műhelyem és ércöntődem a kor kívánalma szerint van berendezve, melyben mindennemű műlakatos munkákat, és pedig: kovácsolt vas salon oszillárokat, udvari kerítés és sűrített rácsokat, valamint mindennemű kazánkovács és rézmű munkákat is versenyárban készítek.

Végre elvállalok tűzoltó egyletek szervezését és ezek szükségleteinek a legjutányosabb árak és kedvező részletfizetés mellett szállítást.

Magamat a n. é. közönség további pártfogásába ajánlva, —

maradok kitünő tisztelettel:

11—12 Posner Ábrahám.

Hirdetések a „Szilágy-Somlyó” részére a kiadóhivatalban jutányos áron felvételnek.

BALLO JÁNOS,

ezelőtt:

TELEGDY MÁRTON

fűszer-, papir-, könyv-, norinbergi és diszműáru kereskedése Szilágy-Somlyón.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát, u. m.:

női és férfi lábbelik, china-ezüst éteszközök, tálcák és gyertyatartók, alpacca, pakfong, vörös és sárga réz sodrony és acélárak, stájer asztali evő és zsebkések, legfinomabb ollók, disz- és pipereárak teljes választékban, virágtartók, uti bőröndök, kézi táskák, szivar és pénztárcák, vadász és lovaglós eszközök, sétabotok, új városi ostorok, selyem és alpaca esőernyők, valódi tajtékárak, pipák, csibukok, száraz, szopókák és borostyánkőárak, a legismertebb porosz- és csehországi gyárból gummiöltönyök, plaide-ok, valódi orosz bagaria árak, asztal, ágy és szobaszőnyegek és ablakfüggönyök. — Férfi kalapok raktára, Brünner-féle biztos petroleum lámpák, mosdó garnitúrák, Thonet-féle nádszékek, tükrök, varrógépek, angol hámkenők, valódi finom illatszer szappanok, hajkenők, tiszta-ujlaki bajuszpedró, Bayley-féle esbouquet, valódi prágai keztyűk nők és urak számára.

Debreceni István gőzhengermalom liszt-raktárának

árjegyzéke.

Dara, asztali nagy sz. 100 kg. 20 frt — kr.
Királyliszt . . . szám 0. 18 frt — kr.
Darakivonat . . . 1. 17 frt 50 kr.
Sütőliszt . . . 2. 17 frt — kr.
Lángliszt . . . 3. 16 frt — kr.
Kifililisz . . . 4. 15 frt — kr.
Zsemlyelisz . . . 5. 14 frt — kr.
Fehér kenyér I. . . 6. 13 frt 50 kr.
" II. . . 7. 13 frt — kr.
Barna " I. . . 8. 10 frt — kr.

Fűszerárak árjegyzéke.

Cukor, finom, süveg számra 1 kg. . . 42.
" " klgként . . . 44.
Kávé, cuba " . . . 210.
" gyöngy " . . . 210.
" ceylon " . . . 210.
Rizskása, finom " . . . 32.
" közöns. " . . . 24.
" Rangon " . . . 20.
Gyöngykása " . . . 32.
Milly gyertya " . . . 46.
Takarék " . . . 32.
Petroleum, amerikai petroleum . . . 26.

Készpénzfizetés mellett.

Egész zsákkal megfelelő engedményekkel.

Továbbá: napernyők, férfi fehér, színes és oxford ingek, valódi vászon zsebkendők jótállás mellett, első minőségű pottendorfi kőtőpamut, legfinomabb háromszázu angol varrócérna, valamint mindenféle gépselymek és cérnák, író, rajz és iskolaszerek, merített gyári, csomagoló s levélpapírok és borítékok, Khun-féle réztollak, legfinomabb író-nok és pecsétviasz, gyermekjátékok, ételhordó és mindennemű kosarak, kávéskannák, olajtartók és mosógépek, nagy raktára.

Valódi francia pezsgő. Szilágy-sági kitünő borok.

Elfogadok megrendeléseket könyvekre és bármilyen szakmába vágó cikkekre, s azokat pontosan, gyorsan és jutányos áron eszközölöm. Postai megrendelések gyorsan teljesíttetnek az eredeti árban.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve,

mély tisztelettel:

25—52 Balló János.